

4. Urheilu opettaa

Tiedätkö sinä, kuka voitti miesten sadan metrin pikajuoksun juuri päättyneissä Moskovan yleisurheilun MM-kisoissa? Kysymykseen ei luultavasti tarvitse antaa edes viiden pisteen vihjettä, sillä vastaus on lähes itsestäänselvyys, ainakin allekirjoittaneelle. Mutta entä jos tämän kysymyksen tarkoitus ei olisikaan testata henkilön urheilutietämystä vaan aivan jotain muuta, nimittäin yleissivistystä? Sini Markula väittää kolumnissaan ”Urheilukin kuuluu yleissivistykseen” (HS 21.8.2013), että urheilu on rinnastettavissa niin talouteen, politiikkaan kuin kulttuuriinkin, mitä tulee sen sivistävyyteen. Markulan mukaan jotkut ihmiset ”retostelevat” omalla tietämättömyydellään urheilun suhteen ja ovat oikeasti ylpeitä siitä. Siinä ei kuitenkaan ole mitään hienoa, sillä urheilu on muutakin kuin vain mekaanisia suorituksia, voittajia ja häviäjiä.

Urheilu on hyvä ja monipuolinen kiinnostuksen kohde. Urheilija kohtaa usein tiellään monia vaikeuksia ja epäonnistumisia, mutta ne kuitenkin johtavat aina uuden oppimiseen ja tiedon lisääntymiseen. Vaikka ei itse enää urheilisikaan, on näitä menestystarinoita silti mukavaa ja sivistävää seurata niin kentän laidalta kuin kotisohvaltakin. ”Monille urheilun nautinto tulee upeista suorituksista ja fiktiota hienommista tarinoista niiden takana”, ja juuri se tekee urheilusta niin koukuttavaa. Totuus on, että urheilu opettaa kaikkia, sanoivat arvostelijat mitä tahansa. Urheilu on verta, hikeä ja kyyneliä, mutta tärkeämpiä ovat ihmiset ja tunteet niiden takana.

Joidenkin mielestä urheilu saattaa kuulua vain tyhmille öykkäreille, jotka eivät ole osanneet kiinnostua mistään hienommasta, kuten oopperasta tai kulinarismista. Ajattelutapana tämä on ihan ymmärrettävää, jos urheilu ei ole ollut osana heidän elämänsä. Kuitenkin minulle, joka olen harrastanut eri lajeja pienestä pitäen, ja varmasti teille muillekin, on tietämättömyys urheilussa sivistymättömyyttä. Kaikkea ei voi eikä tarvitsekaan tietää, mutta silti ”on vaikea ymmärtää, mitä erityisen hienoa on siinä, ettei osaa esimerkiksi yhdistää kirjainyhdistelmää NHL mihinkään urheilulajiin.” Urheilu on kaikkialla ja siltä on nykypäivän mediakeskeisessä maailmassa mahdotonta välttyä. Ehkä jos jättäisi lehdet lukematta, uutiset katsomatta ja älypuhelimien nettiselaimenkin rauhaan, voisi se onnistua. Urheilu on kuitenkin pysynyt hengissä ja kehittynyt jo vuosisatoja ennen median valtaa, joten rahat kannattaisi lyödä urheilun

selviytymisen puolesta yhä edelleen.

”On mahdotonta määritellä, mikä kuuluu yleissivistykseen. Tiedettävää on valtavat määrät, eikä kukaan voi tietää kaikesta”, Markula toteaa kolumninsa lopulla. Jokaisella on vapaus valita, mistä kiinnostuu. Kaikkia urheilusta kiinnostuneita ei silti kannata leimata tv:ssä nähdyiksi stereotyyppisiksi faneiksi, jotka heiluvat katsomoissa pelipaidat päällä ja olutmukit käsissä. Urheilua voi seurata myös sivistyneesti, ja sekin voi olla hauskaa. Epäilijöiden kannattaa antaa urheilulle mahdollisuus, koska siten voi oppia ja kokea jotain uutta ja mullistavaa. ”Urheilu on osa yhteiskuntaa, taloutta ja ihmisen luontoa”, ja siksi sen voimaa on mahdoton kieltää.

Karoliina Hakkarainen 2A